

Genevoldsmagtens Indførelse 1660 ikke mere end 16,000 Indbyggere, og et Aarhundrede efter talte den 60,000 Mennesker. Deraf døde en Krediedel eller 20,000 af Pest, men den blomstrede op kort efter, og nu har Kjøbenhavn, naar Forstæderne regnes med, over 250,000 Indbyggere. Jeg tror nok, at det er værd, at vi sørge for, at denne By vedbliver at udvikle sig. Det kan tilsidst stille sig saaledes, at denne By bliver vort Lands vigtigste Aktiv. Jeg skal dernæst tillade mig kortelig at omtale Samferdselsmidlerne. Der har jo været meget ivrige Bestræbelser for at skaffe os lettere Jernbaneforbindelser med Fastlandet, navnlig med Tyskland. Der har været stærke Bestræbelser for at faae en Jernvei og Dampskibslinie sat i Gang over Kjøbenhavn og andre Forslag gaa ud paa over Lolland at sætte os i Forbindelse med Femern og Hamborg. Jeg tror, at man kunde have lettere til en hurtig og bekvem Forbindelse med Fastlandet end over Kjøbenhavn — en Vei, som vi efter min Mening kun have Liden Brug for. Det Sted, hvor vi skulle hen, er over Hamborg til det øvrige Europa, og det gælder derfor om at faae en saa hurtig Befordring til Hamborg som muligt. Og med dette for Die tror eg, at Erfaringen har vist, at vi kunne faae den bedste Vei ved at lægge en lignende Bro fra Middelfart til Snoghøj som den, der nu eksisterer mellem Aalborg og Nørresundby. Jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa dette sidste Værk, som i Virkeligheden er et Størkværk, der gjør ikke alene de franske Ingenieurer, som have udført det, men ogsaa vore danske Ingenieurer, som have veiledet dem og kontrolleret Arbeidet, stor Ære. Jeg er overbevist om, at det vilde vise sig, at de Bønskeligheder, som stillede sig i Veien ved dette Anlæg, have været større, end de vilde være ved en Bro fra Middelfart til Snoghøj. Have vi først en Bro der, er Veien til Hamborg hurtig tilbagelagt. Med et Ultog maatte man kunne føre til Hamborg i 12—13 Timer. Fartens Hurtighed stiger jo stadig; tidligere brugte man fra Hamborg til Berlin 8 Timer, nu fører man Veien paa 5. Jeg skal dernæst tillade mig at yttre et Ønske, som jeg veed næres om, at Jernbanestationen i Nørresundby nu, da Broen er tilendebragt, maa blive flyttet. Den ligger nu en Fjerdingvei udenfor Byen, og man ønsker, om muligt, at faae den lagt tæt op til Byen. Det er en Selvfølge, at der er mange Grunde, der tale derfor, og Ønsket vil blive forebragt i Indenrigsministeriet ad anden Vei; jeg tillader mig her at anbefale det. — Der er endnu et Par smaa Punkter, hvorpaa jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden. Der er Frederiks Hospital, til hvilket jeg ser, at man har fundet det nødvendigt at begjære 1,000 Kr. af forskellige Grunde, som jeg ikke skal inlade mig paa. Det forekommer mig imidlertid, at, naar Frederiks Hospital kan hjælpe sig selv, bør man give det Anvisning paa

at gjøre det. Frederiks Hospital eier en betydelig og meget værdifuld Grund paa den anden Side af Brødgade, og dersom Hospitalet folgte denne Grund, vilde det indvinde saa Meget, at det vilde være i Stand til at komme udover de Bønskeligheder, som det for Liden kæmper med. Et andet mindre vigtigt Punkt, som vedkommer den Kreds, hvorfra jeg er valgt, skal jeg tillade mig at henstille til den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvesenet. Det er Øster Hæstinge Kirke, som er i Færd med at falde ned. Der har tidligere været Forslag om at bygge den op, og det vil ogsaa være nødvendigt. Jeg skal anbefale det ærede Bygningsudvalg at tage sig af denne Sag og at lade Kirken opføre i en Staten værdig Stil. Jeg kan ikke forlade Finansloven og gaa forbi Udenrigsministeriets Budget uden med et Par Ord at omtale en Sag, der ligger os Alle paa Hjerte. Jeg skal bestrebe mig for at gjøre det med den Skønsomhed, som Sagens Alvor og Betydning kræver. Blandt de mange Ulykker, som have ramt os i de senere Aar, af hvilke jeg særlig skal nævne stridige Forfatningsforhold, den provisoriske Finanslov, den økonomiske Krise, Oprøret i Vestindien, er der een Ulykke, som langt overveier alle de andre baade i Styrke og Vægt, og det er den Efterretning, vi nylig have faaet Syd fra, Efterretningen om Ophævelsen af Pragfredens § 5. Vel har jeg ingenfinde lagt saa stor Vægt paa denne Paragraf, som andre ærede Medborgere have gjort. Det er ikke en Tanke fra i Dag eller fra i Gaar, det er en Tanke, der er lige saa gammel som selve Traktaten, og jeg har allerede tidligere tilladt mig at udtale denne Anskuelse her i Thinget. Jeg skal i Korthed anføre mine Grunde. Pragfredens § 5 var tvivlsom i sin Oprindelse, for saa vidt den uden Tvivl var indsat for at fremme ganske andre Formaal, den var vag og ubestemt i sine Udtryk og havde især den Mangel, at den hverken gav os eller Slesvigerne Rettigheder. Vi have set, at en Traktat af meget større Betydning, nemlig Traktaten af 1721, hvorved Stormagten England garanterede Danmark Besiddelsen af det danske Kronland Sønderjylland for evige Tider, er bleven traadt under Fødder i selve Englands Hovedstad paa Londonerkonferencen. Hvad kunde vi da vente os af den Traktat, der her er Tale om? Jeg yttede, da jeg for flere Aar siden omtalte denne Sag her i Thinget, at jeg for mit Vedkommende lagde mere Vægt paa de naturlige faktiske Forhold, paa den Omstændighed, at der i Slesvig bor et Folk, der tænker og taler som vi, der lever paa samme Vis som vi, til hvilket vi ere knyttede ved Blodets Bånd og Aarhundreders Hævd. Alt dette er det ikke muligt at udslette ved et Pennestrøg. Disse naturlige Forhold vedblive at bestaa, som de ere. Man kan ikke længere nu, som man gjorde i Karl den Stores Dage, flytte hele Folket fra